

Spis treści

Wstęp	15
-----------------	----

Część pierwsza. Idea, rozwój i podstawy prawne pomocy społecznej

Hubert Kaszyński (Uniwersytet Jagielloński)

1. Źródła, idee i wartości w pomocy społecznej	19
Wprowadzenie	19
Rozwój społeczny – utracona wspólnota, anomia i alienacja	20
Pomoc społeczna – troska o więź moralną, współpracę i hominizację	23
Hominizacja – perspektywa osobowa, komunikacyjna i organizacyjna	27
Podsumowanie	31
Bibliografia	32

Wojciech Glac (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej)

2. Uwarunkowania prawne pomocy społecznej	33
Wprowadzenie	33
Prawo pomocy społecznej a prawa człowieka i obywatela	34
Postępowanie administracyjne w pomocy społecznej	35
Wpływ orzecznictwa sądów administracyjnych na prawo pomocy społecznej	39
Podsumowanie	40
Bibliografia	41
Akty prawne	42

Karolina Stopka (Uniwersytet Wrocławski)

3. Instytucja, cele i zasady pomocy społecznej	43
Wprowadzenie	43
Instytucja pomocy społecznej	44
Pojęcie pomocy społecznej	44
Przedmiot pomocy społecznej	45
Podmioty pomocy społecznej	46
Cele i zasady pomocy społecznej	48
Pojęcie i znaczenie celów oraz zasad pomocy społecznej	48
Charakterystyka celów pomocy społecznej	49
Charakterystyka zasad pomocy społecznej	50
Podsumowanie	55
Bibliografia	55
Akty prawne	56

Iwona Sierpowska (Uniwersytet SWPS)

4. Świadczenia w pomocy społecznej	57
Wprowadzenie	57
Pojęcie i rodzaje świadczeń	57
Kryteria przyznawania świadczeń	62
Postępowanie w sprawie ustalania uprawnień do świadczeń	65
Podsumowanie	67
Bibliografia	67
Akty prawne	68

Paweł Poławski (Instytut Pracy i Spraw Socjalnych)

5. Warunkowość, sankcje i kontrola w pomocy społecznej	69
Wprowadzenie	69
Kontekst: prawa socjalne i warunkowość	70
„Trzecia droga”, <i>workfare</i> i polityka aktywizacji	72
Przymus, warunkowość i kontrola społeczna	75
Typy i zakres warunkowości	76
Podsumowanie	78
Bibliografia	79

Katarzyna Zamorska (Uniwersytet Wrocławski)

6. Prawo do pomocy społecznej – od miłosierdzia do społecznie zorganizowanej solidarności	82
Wprowadzenie	82
Biedny, czyli moralnie słaby	83
Na scenę wchodzi obywatel...	87
Zobowiązania państw do przestrzegania prawa do pomocy społecznej	89
Prawo do pomocy społecznej a integracja społeczna	92
Podsumowanie	94
Bibliografia	94

Ewa Leś (Uniwersytet Warszawski)

7. Rozwój instytucji pomocy społecznej przed 1918 rokiem	96
Wprowadzenie	96
Początki chrześcijańskiej kultury dobroczynności na ziemiach polskich	97
Pomoc społeczna od XVII wieku do pierwszej połowy XVIII wieku i w czasach stanisławowskich	102
Instytucje religijne i organizacje społeczne jako główni organizatorzy pomocy społecznej na ziemiach polskich w okresie zaborów	106
Podsumowanie	110
Bibliografia	111

Rafał Pląsek (Uniwersytet Warszawski)

8. Rozwój instytucji pomocy społecznej w okresie 1918–1939	113
Wprowadzenie	113
Dziedzictwo zaborów i powojenny okres ratunkowy	114
Konstruowanie systemu	115
Rozwój systemu w drugiej dekadzie okresu międzywojennego	117

Podsumowanie	120
Bibliografia	121
Akty prawne	123
Paweł Grata (Uniwersytet Rzeszowski)	
9. Rozwój instytucji pomocy społecznej w okresie 1944–1950	125
Wprowadzenie	125
Podstawy prawne i organizacyjne systemu po zakończeniu wojny	126
Stalinizacja pomocy społecznej	131
Podsumowanie	133
Bibliografia	133
Akty prawne	134
Mikołaj Brenk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)	
10. Rozwój instytucji pomocy społecznej w okresie 1950–1989	135
Wprowadzenie	135
(Nie)funkcjonowanie opieki społecznej w nowym ustroju	136
Integracja opieki społecznej ze służbą zdrowia	138
Podsumowanie	141
Bibliografia	142
Akty prawne	143
Krzysztof Chaczkowski (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)	
Jerzy Krzyszkowski (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)	
11. Rozwój instytucji pomocy społecznej po 1989 roku	144
Wprowadzenie	144
Obrady Okrągłego Stołu i reforma pomocy społecznej	145
Pomoc społeczna w okresie pierwszej decentralizacji i transformacji ustrojowej	146
Pomoc społeczna po drugiej decentralizacji	148
Podsumowanie	152
Bibliografia	152
Część druga. Beneficjenci, instytucje i organizacje pomocy społecznej	
Beata Ziębińska (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)	
12. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej	157
Wprowadzenie	157
Uwarunkowania pomocy społecznej	158
Definicje dotyczące środowiskowej pomocy społecznej	159
Źródła danych na temat pomocy społecznej	160
Tendencje w środowiskowej pomocy społecznej w latach 2010–2019 (w świetle sprawozdań MRiPS oraz raportów GUS)	161
Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej	161
Powody korzystania ze wsparcia	163
Usługi opiekuńcze, odpłatność za dom pomocy społecznej oraz posiłki	165
Schronienie	167
Podsumowanie	167
Bibliografia	168
Akty prawne	169

Marek Klimek (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

13. Organizacja instytucjonalna pomocy społecznej	170
Wprowadzenie	170
Struktura podmiotów pomocy społecznej	171
Administracja rządowa i jej rola w realizacji zadań pomocy społecznej	172
Zadania jednostek samorządu terytorialnego z zakresu pomocy społecznej	173
Działalność organizacji pozarządowych i podmiotów prywatnych w realizacji zadań pomocy społecznej	178
Podsumowanie	178
Bibliografia	179
Akty prawne	179

Dorota Moroń (Uniwersytet Wrocławski)

14. Organizacje pozarządowe w pomocy społecznej	181
Wprowadzenie	181
Pojęcie organizacji pozarządowej	182
Pomoc społeczna jako obszar działań organizacji pozarządowych	184
Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej	186
Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przez organizacje pozarządowe	188
Podsumowanie	192
Bibliografia	192
Akty prawne	192

Tadeusz Kamiński (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

15. Organizacje wyznaniowe w pomocy społecznej	193
Wprowadzenie	193
Charakterystyka organizacji wyznaniowych o profilu pomocowym	194
Działalność organizacji wyznaniowych w systemach pomocy społecznej Stanów Zjednoczonych i wybranych państw europejskich	197
Organizacje wyznaniowe w polskim systemie pomocy społecznej	200
Podsumowanie	203
Bibliografia	203

Izabela Krasiejko (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)

16. Instytucje pomocy społecznej dla rodzin biologicznych z dziećmi	205
Wprowadzenie	205
Profilaktyka – wsparcie rodzin z dziećmi	206
Krótka charakterystyka świadczeń i usług dla rodzin z dziećmi	207
Działania na rzecz reintegracji rodziny	217
Współpraca międzysektorowa, międzyresortowa, międzyorganizacyjna	219
Podsumowanie	220
Bibliografia	221
Akty prawne	222

Izabela Krasiejko (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)

17. Instytucje pomocy społecznej dla rodzin zastępczych i adopcyjnych	223
Wprowadzenie	223
Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej	224

Niwelowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej	230
Pomoc dla wychowanków pieczy zastępczej	232
Adopcja	232
Trudności w obszarze pieczy zastępczej i adopcji oraz rekomendacje	233
Podsumowanie	240
Bibliografia	241
Akty prawne	242
<i>Elżbieta Bojanowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)</i>	
18. Instytucje pomocy społecznej dla seniorów	243
Wprowadzenie	243
Pomoc społeczna a pomoc i opieka dla osób starszych	245
Instytucje pomocy społecznej dla osób starszych	246
Placówki całodobowe	246
Domy pomocy społecznej	247
Rodzinne domy pomocy	252
Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku	253
Placówki dziennego pobytu – ośrodki wsparcia	255
Dzienne domy pomocy społecznej	255
Domy dziennego pobytu dla seniorów i kluby seniorów – „Senior+”	256
Podsumowanie	257
Bibliografia	258
Akty prawne	258
<i>Józefa Matejek (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)</i>	
<i>Ewelina Zdebska (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)</i>	
19. Instytucje pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnościami	260
Wprowadzenie	260
System pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnościami	261
Działalność instytucji pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnościami	263
Podsumowanie	270
Bibliografia	272
Akty prawne	273
<i>Anna Fidelus (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)</i>	
20. Instytucje pomocy społecznej dla osób uzależnionych	274
Wprowadzenie	274
Uzależnienie jako problem społeczny	275
Pomoc oferowana osobom uzależnionym – podstawy prawne	277
System lecznictwa odwykowego w Polsce	282
Podsumowanie	284
Bibliografia	284
Akty prawne	285
<i>Ryszard Majer (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)</i>	
21. Instytucje pomocy społecznej dla osób bezdomnych	286
Wprowadzenie	286

Definiowanie i charakterystyka bezdomności	286
Przyczyny	287
Klasyfikacje	289
Regulacje prawne w obszarze bezdomności	290
Formy pomocy i sposoby rozwiązywania problemu	292
Podsumowanie	297
Bibliografia	297
Akty prawne	299
Krzysztof Piątek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)	
22. Instytucje postpenitencjarnej pomocy społecznej	300
Wprowadzenie	300
Przestępczość jako problem społeczny	301
Pomoc przedpenitencjarna, penitencjarna i postpenitencjarna	303
Instytucje pomocy postpenitencjarnej w Polsce	306
Organizacje pozarządowe w pomocy postpenitencjarnej – na przykładzie Ośrodka Readaptacyjnego „Mateusz” w Toruniu	308
Podsumowanie	312
Bibliografia	313
Akty prawne	313
Krzysztof Chaczkowski (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)	
Norbert Paprota (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni)	
23. Pomoc społeczna w przypadku nadzwyczajnych okoliczności	314
Wprowadzenie	314
Nadzwyczajne okoliczności w pomocy społecznej	315
Rola pracownika socjalnego w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności	316
Świadczenia materialne z pomocy społecznej w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności	317
Epidemia jako nadzwyczajna okoliczność w pomocy społecznej	320
Podsumowanie	322
Bibliografia	323
Akty prawne	323
Ewelina Zdebska (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)	
24. Pomoc społeczna i praca socjalna w opiece hospicyjnej oraz wyręczającej nad dziećmi w Polsce	324
Wprowadzenie	324
Pomoc społeczna i praca socjalna jako wielowymiarowe zadanie w pracy z dzieckiem nieuleczalnie chorym i jego rodziną	325
Opieka hospicyjna i wyręczająca nad dziećmi	327
Zadania pracownika socjalnego i znaczenie pracy socjalnej w opiece hospicyjnej i wyręczającej nad dziećmi w Polsce	329
Podsumowanie	331
Bibliografia	332
Akty prawne	333

Dariusz Zalewski (Instytut Pracy i Spraw Socjalnych)

Agnieszka Sowa-Kofta (Instytut Pracy i Spraw Socjalnych)

25. Pomoc społeczna a ekonomia społeczna	334
Wprowadzenie	334
Ekonomia społeczna – co to takiego?	335
Zadania ekonomii społecznej	339
Rola ekonomii społecznej w środowisku lokalnym	341
Podsumowanie	343
Bibliografia	344

Część trzecia. Zarządzanie i profesjonalizacja w pomocy społecznej

Jerzy Krzyszkowski (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)

26. Zarządzanie w pomocy społecznej jako instytucji sektora publicznego	349
Wprowadzenie	349
Modele zarządzania w sektorze publicznym	350
Model biurokratyczny Maxa Webera	351
Nowe zarządzanie publiczne	353
Model współzarządzania w sektorze publicznym	354
Wpływ modeli zarządzania na funkcjonowanie instytucji polityki społecznej	355
Specyfika zarządzania publiczną pomocą społeczną	357
Praktyka zarządzania w pomocy społecznej. Zarządzanie superwizyjne	359
Podsumowanie	361
Bibliografia	362

Barbara Szatur-Jaworska (Uniwersytet Warszawski)

27. Diagnoza i ewaluacja w pomocy społecznej	364
Wprowadzenie	364
Istota diagnozy społecznej i ewaluacji	365
Diagnoza społeczna	365
Ewaluacja	367
Generalne założenia, zasady i metody diagnozowania w pomocy społecznej	370
Diagnoza w pracy socjalnej z jednostkami i rodzinami	370
Diagnoza środowiska społecznego	371
Generalne założenia, zasady i metody ewaluacji w pomocy społecznej	373
Ramy prawne diagnozy i ewaluacji w pomocy społecznej w Polsce	375
Podsumowanie	376
Bibliografia	377
Akty prawne	378

Mariola Mirowska (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)

28. Case management (zarządzanie przypadkiem) w pomocy społecznej	379
Wprowadzenie	379
Istota case management	380
Czym jest case management (definicje)	380
Geneza case management	381

Praca socjalna i pracownik socjalny w formule <i>case management</i>	382
<i>Case management</i> w instytucji pomocy społecznej	384
Podsumowanie	385
Bibliografia	386
Akty prawne	387
Ewa Kantowicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)	
29. Profesjonalizacja zawodów w pomocy społecznej	388
Wprowadzenie	388
Wielowymiarowość procesu profesjonalizacji kadr pomocy społecznej	389
Dylematy profesjonalizacji w odniesieniu do niektórych zawodów pomocowych	392
Podsumowanie	399
Bibliografia	400
Akty prawne	402
Barbara Kromolicka (Uniwersytet Szczeciński)	
30. Wolontariat w pomocy społecznej	403
Wprowadzenie	403
Swoistość wolontariatu	406
Wolontariusz	408
Kategorie wolontariuszy	412
Karta Wolontariusza	415
Nagradzanie wolontariuszy	417
Podsumowanie	418
Bibliografia	418
Akty prawne	420
Jerzy Krzyszkowski (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie)	
Maciej Sosnowski (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	
31. Superwizja w pomocy społecznej	421
Definicja pojęcia, cele, formy i rodzaje superwizji	421
Umiejscowienie prawne superwizji w Polsce	423
Etapy i zasady procesu superwizyjnego	425
Czynniki sprzyjające oraz trudności w realizacji superwizji	427
Standardy superwizji w pomocy społecznej	429
Podsumowanie	432
Bibliografia	432
Akty prawne	433

Cześć czwarta. Współczesne tendencje i kierunki rozwoju pomocy społecznej

Ryszard Szarfenberg (Uniwersytet Warszawski)

Natalia Jungraw-Gieorgica (Uniwersytet Warszawski)

32. Proces rozdzielenia postępowań administracyjnych w pomocy społecznej od pracy socjalnej	437
Wprowadzenie	437
Praca socjalna, pracownica socjalna i postępowanie administracyjne	439
Modele rozdzielenia pracy socjalnej od postępowań administracyjnych	441

Model amerykański	441
Model Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych (WRZOS)	442
Modele rządowe	443
Rozdział pracy socjalnej od postępowania administracyjnego	
– argumenty za i przeciw	445
Podsumowanie	449
Bibliografia	450
Akty prawne	452
Mirosław Grewiński (Uczelnia Korczaka)	
33. Usługi społeczne w pomocy społecznej	453
Wprowadzenie	453
Usługi społeczne w polityce społecznej i pomocy społecznej	454
Wielosektorowa polityka społeczna	456
Uspołecznianie, urynkowienie i prywatyzacja usług społecznych	458
Usługi społeczne w systemie pomocy społecznej w Polsce	461
Podsumowanie	466
Bibliografia	467
Akty prawne	469
Joanna Lizut (Uczelnia Korczaka)	
34. Projekty socjalne w pomocy społecznej	470
Wprowadzenie	470
Źródła projektów socjalnych	471
Definicja i charakterystyka projektu socjalnego	474
Przygotowanie i wdrożenie projektu socjalnego	475
Etap I: Identyfikowanie i inicjowanie działań	476
Etap II: Planowanie	478
Etap III: Finansowanie	479
Etap IV: Wdrażanie	480
Etap V: Ewaluacja	481
Podsumowanie	482
Bibliografia	483
Akty prawne	484
Norbert G. Pikuła (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)	
35. Praca jako determinanta opuszczania pomocy społecznej	485
Wprowadzenie	485
Praca w perspektywie zmian społecznych	487
Wartość pracy jako warunek wyjścia z pomocy społecznej	491
Podsumowanie	494
Bibliografia	494
Marek Rymza (Uniwersytet Warszawski)	
36. Przyszłość pomocy społecznej	497
Wprowadzenie	497
Założenia i architektura systemu pomocy społecznej	498
Dysfunkcje modelu pomocy społecznej czasów transformacji w okresie	

---

potransformacyjnym i podejmowane działania reformatorskie	500
Centra usług społecznych i koncepcja kroczącej zmiany systemowej	504
Podsumowanie	506
Bibliografia	508
Akty prawne	511
Piotr Sałustowicz (Uniwersytet SWPS)	
37. Pomoc społeczna w świecie	512
Wprowadzenie	512
Pomoc społeczna jako przedmiot badań międzynarodowych	514
Badania pomocy społecznej w krajach rozwiniętych – przykłady	516
Unia Europejska	521
Badania pomocy społecznej w krajach rozwijających się – przykłady	524
Podsumowanie	530
Bibliografia	531